

ULOGA GRADA KAO JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U PREVENCIJI DRUŠTVENO NEPRIHVATLJIVIH PONAŠANJA DJECE I MLADEŽI

Arijana Mataga Tintor

Grad Velika Gorica

Gradsko poglavarstvo

Upravni odjel za društvene djelatnosti

SAŽETAK

Porast devijantnih ponašanja kod djece i mladeži te posljedice koje proizlaze iz te činjenice obvezuju sve društvene činitelje da aktivno i organizirano sudjeluju u prevenciji društveno neprihvatljivih ponašanja. Obzirom da gradovi kao jedinice lokalne samouprave mogu dati značajan doprinos u podršci djeci, mladima i obiteljima čiji je razvoj ugrožen nekim oblikom psihosocijalnih potreba, Grad Velika Gorica se aktivno uključio u aktivnosti koje se odnose na ovu problematiku. Putem gradskih upravnih odjela za društvene djelatnosti može se provoditi koordinacija različitih programa, jer društvene djelatnosti obuhvaćaju predškolski odgoj, prosvjetu, šport, kulturu, zdravstvo, socijalnu skrb i informiranje - područja koja su najznačajnija u uspješnoj organizaciji prevencije u društvenoj zajednici. Ovdje je prikazan velikogorički program kao program jedne lokalne zajednice koja organizacijski i financijski sudjeluje u prevenciji društveno neprihvatljivih ponašanja na svom području. Osnivanje Povjerenstva za prevenciju društveno neprihvatljivih ponašanja, otvaranje Centra za djecu, mlade i obitelji i kontinuirana edukacija stručnih suradnika na području Grada Velike Gorice predstavljaju temelj ovog programa koji se može provoditi isključivo suradnjom svih ustanova, udruga i stručnjaka kao i gradskih, županijskih i državnih službi.

1. UVOD

Posljednjih godina istraživanja su pomogla u identificiranju rizičnih faktora koji pogoduju stvaranju različitih oblika socijalno neprihvatljivih ponašanja kao što su maloljetnička delinkvencija, ovisnosti, poremećaji u ponašanju, i sl. Ove faktore pronalazimo u obitelji, školi, neformalnim skupinama, društvenoj zajednici i individualnim osobinama djeteta i mlade osobe.

I kod nas se u posljednje vrijeme mnogo govori o problemima koji su prisutni među djecom, mladima, obiteljima. Stupci crnih kronika pune se opisima događaja u kojima sudjeluju maloljetnici, a navedeni kriminal prelazi granice imovinsko-pravnih delikata. U medijima se sve češće prozivaju psiholozi, defektolozi, sociolozi, liječnici, pravnici

da daju svoje stručno mišljenje o razlozima porasta maloljetničkog kriminala. Neformalne skupine u kojima mladi ljudi izražavaju svoju potrebu za isticanjem osobnosti i različitosti od drugih generacija, a koje su sastavni dio svakog društva, u današnje vrijeme iskazuju teško razumljivu količinu nasilja. Posljedice su takvog ponašanja često tragične, a nastale štete nenadoknadive. Neki gradovi prozvani su gradovima bez budućnosti zbog droge koja uništava upravo one koji čine temelj za izgradnju budućnosti. Oružje više nije nepoznato sredstvo komunikacije, agresija pobjeđuje u borbi s tolerancijom, a kao kruna ovakvog stanja javlja se sveopći kaos među mladima čijim sustavom vrijednosti dominiraju destruktivna obilježja. U toj izuzetno mučnoj situaciji teško se snalaze roditelji kojima se ovaj sukob generacija čini mnogo kom-

pliciranijim od onih prethodnih. I nije ništa neobično što sukob generacija postoji, ali ispunjava strahom činjenica da sve više mladih fizički i psihički stradava u ovom kaotičnom vrtlogu.

Uzroci ovakvog stanja nisu nepoznati, no o tome će sociolozi. Ono što nas ovog trenutka više zanima jest što učiniti sada, kako pomoći ovoj mladoj generaciji i spriječiti da se ova situacija prenosi na nove generacije. Ozbiljnost i karakter ovog problema utjecala je i na najviše državne strukture koje na nacionalnom nivou poduzimaju određene aktivnosti u cilju sveobuhvatnog preventivnog djelovanja.

Mreža oko onih na koje je potrebno djelovati dotiče različite strukture društva koje se nalaze pred zahtjevnom i odgovornom zadaćom: pomoći djeci, mladima i njihovim obiteljima kako bi se osnažili i motivirali za suzbijanje svih vrsta rizičnih ponašanja.

ULOGA GRADA KAO JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Postojanje jedinica lokalne samouprave omogućava upravu koja je učinkovita i bliska građanima. Uvažavajući ovu činjenicu i naša zemlja je potpisala Europsku povelju o lokalnoj samoupravi koja definira koncepciju, djelokrug, uvjete i prava

koja proizlaze iz lokalne samouprave. Na taj način poštuje se i ustavna odredba kojom se građanima jamči pravo na lokalnu samoupravu u okviru koje značajno mjesto zauzima briga za djecu, mlade i obitelj, kao i za socijalnu skrb, kulturu, šport i tehničku kulturu te zaštitu okoliša. Ustavom je također naglašena posebna zaštita obitelji, djece i mladeži te obveza roditelja koji su odgovorni osigurati pravo djetetu na potpun i skladan razvoj njegove osobnosti. Država posebnu skrb posvećuje maloljetnicima bez roditelja i onima za koje se ne brinu roditelji kao i tjelesno i duševno oštećenju i socijalno zapuštenoj djeci.

U Zakonu o socijalnoj skrbi naglašava se značaj sudjelovanja jedinica lokalne samouprave u sustavu socijalne skrbi s posebnim osvrtom na preventivno djelovanje socijalne skrbi za obitelj i djecu što zahtijeva suradnju svih društvenih čimbenika uključujući i jedinice lokalne samouprave, dok Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga ističe potrebu suradnje škola, ustanova socijalne skrbi, policije i pravosuđa sa resursima lokalne zajednice.

Povezujući sve ove odredbe koje proizlaze iz riječi zakona, a poštujući postavku prema kojoj uprava jednog grada najbolje poznaje potrebe i probleme na svom području, gradovi se javljaju kao važne karike u lancu preventivnog djelovanja svih oblika društveno neprihvatljivih ponašanja.

Sustavi koji utječu na mladu osobu

VLADA RH - POVJERENSTVO ZA PREVENCIJU POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADEŽI

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE - GRAD VELIKA GORICA

SOCIJALNE USTANOVE

PRIJATELJI

UDRUGE
GRAĐANA
KLUBOVI

MLADA
OSOBA

ŠKOLA

ZDRAVSTVENE
USTANOVE

OBITELJ
SREDSTVA
JAVNOG
PRIOPĆAVANJA

CRKVE

GRUPE PODRŠKE

POLICIJA

SNAGE ZAKONA

Uprava svakog grada ima službe koje brinu o društvenim djelatnostima na svom području. Te službe su rasporedene i organizirane ovisno o veličini, karakteristikama, broju stanovnika, potrebama i mogućnostima jednog grada..

Zakoni koji se odnose na društvene djelatnosti definiraju način provedbe određenih aktivnosti, obveze i prava, kao i izvore financiranja. Znamo da se prosvjeta, socijalna skrb i zdravstvo financiraju iz državnog proračuna, dok se predškolski odgoj, šport i kultura financiraju iz proračuna jedinica lokalne samouprave. Međutim, obveza gradova prenosi se i izvan zakonskih okvira kada je riječ o društvenim djelatnostima na njihovom području, posebno kada je riječ o brizi za djecu, mlade i njihove obitelji.

GRAD VELIKA GORICA

Kao i u svakom drugom gradu na svijetu, i u Velikoj Gorici postoje određene potrebe iz područja odgoja i naobrazbe djece i mladeži, socijalne skrbi i zdravstva. Velika Gorica odlikuje se određenim posebnostima koje su najbolje znane upravo njenim stanovnicima, ljudima koji ovdje žive, rade i djeluju. Kao i svaki drugi grad, i Velika Gorica ima upravu koja osim što skrbi o onome što joj zakoni nalažu, može skrbiti i o određenim djelatnostima koje se odnose na naprijed navedene posebnosti njenog područja.

Služba koja se u okviru gradske uprave bavi društvenim djelatnostima je Upravni odjel za društvene djelatnosti Gradskog poglavarstva Grada Velike Gorice. Putem ovog odjela organiziraju se i provode različite aktivnosti koje su posredno ili neposredno vezane uz življenje djece, mladih i njihovih obitelji.

Svi ovi čimbenici imaju svoju ulogu i odgovornost u programima prevencije, intervencije, tretmana i oporavka u društvenoj zajednici. Uloga grada Velike Gorice, temelji se, prije svega, na **primarnoj prevenciji**.

U tom smislu Grad Velika Gorica na svim područjima društvenih djelatnosti utječe na osmišljavanje sadržaja koji će privući i angažirati mlade ljude te poticati djecu da od najranijeg djetinjstva strukturiraju i organiziraju svoje slobodno vrijeme. Poticanjem i razvijanjem različitih oblika kreativnih izražavanja, komunikacijskih i socijalnih vještina djeca doživljavanju sebe u pozitivnom svjetlu, razvijaju samopoštovanje i samosvijest, kroz jasne ciljeve dobivaju viziju budućnosti te su neskloni rizičnom ponašanju i mogu utjecati pozitivno i na druge.

SADRŽAJI I AKTIVNOSTI ZA DJECU I MLADE NA PODRUČJU GRADA VELIKE GORICE

Utjecaj i sadržaji upućeni djeci i mladima provode se kroz različita područja društvenih djelatnosti i to kroz: **Predškolski odgoj i naobrazbu, Kulturu, Šport, Socijalnu skrb, Zdravstvo, Prosvjetu i Informiranje**

1. Predškolski odgoj i naobrazba

U dječjim vrtićima Grada Velike Gorice provodi se redoviti program predškolskog odgoja i naobrazbe u okviru kojeg stručni suradnici u suradnji s odgojiteljima organiziraju programe koji potiču kod djece stvaranje pozitivne slike o sebi te se identificiraju djeca koja manifestiraju rizično ponašanje da bi se pravovremeno poduzele mjere zaštite i intervencije s ciljem učenja zdravih načina života.

Godišnji planovi i programi dječjih vrtića predviđaju integraciju djece s teškoćama u razvoju u redovne programe. **Program integracije** provodi defektolog u suradnju s psihologom i pedagogom.

Budući da primarna prevencija započinje u najranijoj predškolskoj dobi, djeci i roditeljima ponudeni su različiti **kraći programi** s ciljem da djeca već u ovoj dobi razvijaju naviku za strukturiranim provođenjem slobodnog vremena u skladu sa svojim sklonostima i potrebama.

Odgojitelji i stručni suradnici kontinuirano se **stručno usavršavaju**.

2. Kultura

Kroz kulturu i integriranje kulturnih vrednota u vlastiti svjetonazor potiče se interes za kreativnim izražavanjem i osjećaj pripadnosti socijalnom i kulturnom okružju.

Muzej Turopolja - svojim pedagoško-andragoškim programom uklapa se u program primarne prevencije. U planu je postavljanje izložbi koje će biti poticaj za organiziranje aktivnosti u kojima će sudjelovati djeca i mladi. Njihovo sudjelovanje provodit će se putem edukativnih predavanja, radionica i istraživanja koja su detaljno planirana, a povezuju određenu temu sa suvremenim načinom življenja.

Vrijednost popratnih programa svake izložbe je u približavanju povijesti i običajnih i kulturnih vrijednosti djetetu i mladoj osobi, počev od najranije predškolske dobi. Poznavanje povijesti omogućava otvaranje prostora za analizu suvremenog načina života, pa tako i za probleme s kojima se susrećemo. Povezivanjem prošlosti i sadašnjosti možemo otvarati teme o budućnosti, a poznato je

da djeca i mladi koji imaju viziju budućnosti lakše i spremnije rješavaju probleme.

Narodno sveučilište "Velika Gorica"

Narodno sveučilište je središnje mjesto kulturne djelatnosti na velikogoričkom području. Uz programe iz kulture koji uključuju i sadržaje za mlade (primjerice tribine i razgovori o delikatnim temama i problemima velikogoričke mladeži), posebno mjesto zauzima kazališna djelatnost. Putem scensko-glazbenog projekta ("To je raj, lutka moja" autora Zlatka Krilića) koji uz zadovoljavanje kazališnih kriterija ima za osnovni cilj preventivnu borbu protiv svih vrsta devijantnog ponašanja mladeži, primarno ovisnosti, ali i drugih traženja "skraćених puteva do raja", planira se sudjelovanje što većeg broja mladih u pripremanju predstave, ali i otvaranju mnogih delikatnih tema. Želja je autora da se progovori o ovim osjetljivim problemima na drugačiji način od uobičajenog. Odbačen je model "negativnog primjera" zbog rizika da postane povijed te prestaje biti zanimljiv najugroženijoj populaciji. Uz profesionalni ansambl koji će izvoditi predstave, oformit će se mali ansambl dramskog studija koji će raditi istu predstavu u istim uvjetima, kao i druga manja scenska djela. Dramski studio je otvoren djeci i mladima i predstavlja mjesto gdje će uz kazališne uvjete rada i kroz umjetnost, djeca i mladi progovoriti o svojim problemima.

3. Šport

Škola bi kao otvoreni sustav trebala otvoriti svoje športske dvorane i igrališta učenicima, ali na način da se športske aktivnosti provode organizirano i pod stručnim vodstvom za to osposobljenih nastavnika i suradnika. Od športova treba dati prednost onima koji će okupiti što veći broj djece i motivirati ih (posebno rizične skupine) da na taj način postignu svoju afirmaciju.

Na području Grada Velike Gorice djeluju **33 športske udruge** u sastavu Zajednice športskih udruga Grada Velike Gorice koje nude športske programe u 13 športova.

Uz osnovnu aktivnost koja podrazumijeva treninge i utakmice, putem športa se utječe na osobine svakog pojedinca i stvaranje homogenog kolektiva.

Zajednica tehničke kulture

Centar tehničke kulture je mjesto gdje se okupljaju djeca i mladi ljudi koji imaju interes za razvitak sposobnosti i stvaralačko istraživanje u određenom području tehnike i tehnologije u informatici i srodnom području. Pored organiziranog

programa skupnog rada, djeca i mladi mogu u slobodno vrijeme boraviti u Centru i baviti se različitim aktivnostima.

Izviđački odred "Tur"

Izviđački odred "Tur" jedina je izviđačka jedinica koja djeluje na našem području i okuplja osnovnoškolsku djecu i punoljetne članove. Cilj Odreda je djelovanje prema razvoju fizičkih, socijalnih i duhovnih potencijala u mladim ljudima.

4. Socijalna skrb

U okviru programa socijalne skbi pomaže se najugroženijim skupinama stanovništva, među kojima su i djeca, mladi i obitelji.

Udruga za unapređenje odgoja i obrazovanja djece i mladeži Velike Gorice okuplja stručne djelatnike u odgoju i obrazovanju, a glavni cilj je provedba stručnih i inovacijskih programa s djecom koja polaze predškolu s djelovanjem na sprječavanju problema u učenju i pravovremenom otkrivanju djece s poteškoćama koje proizlaze iz školskog neuspjeha. Na taj način preveniraju se mogući poremećaji u ponašanju.

Program provode stručni suradnici defektozi koji su aktivni članovi udruge, a u suradnji s vrtićima i osnovnim školama. Budući da na velikogoričkom području postoje naselja iz kojih dolaze djeca koja zbog kulturne i socijalne deprivacije manifestiraju teškoće u učenju i ponašanju, program će primarno biti usmjeren prema toj djeci (detekcija i pravovremena intervencija).

Centar za djecu, mladež i obitelj

Prema programu Društva za psihološku pomoć dogovoren je projekt otvaranja Centra za djecu, mladež i obitelj. Ovaj projekt provodi se u 3 faze:

1. faza - "Ljetni program - Velika Gorica - grad 21. stoljeća"
2. faza - Zimski program - praznici 98/99
3. faza - kontinuirani program tijekom 1999. god.

Ciljevi programa su: pružanje psihosocijalne pomoći djeci, mladima i obiteljima, poticanje svestranog razvoja kreativnih potencijala djece i mladeži, olakšavanje usvajanja socijalnih vještina, ojačavanje pozitivne slike o sebi, provedba specifičnih psihoedukativnih programa za djecu i mlade, pomoć u konstruktivnom strukturiranju slobodnog vremena uz poticanje razvoja osobnih potencijala djece i mladih, savjetodavni rad s roditeljima kroz individualne i grupne oblike rada, održavanje javnih tribina te edukativna pomoć roditeljima iz područja mentalnog zdravlja.

Specifične aktivnosti predviđene programom:

1. Olakšavanje prilagodbe za polazak u osnovnu školu - za djecu predškolske dobi i njihove roditelje
2. Poticanje ranog razvoja i potencijala djece s psihosocijalnim potrebama - za djecu koja su pretrpila gubitke ili čiji je razvoj u obitelji ugrožen
3. Strukturiranje slobodnog vremena djece od 1.-4. razreda osnovne škole prije i nakon školskih obveza
4. Socijalizacijsko - kreativne grupe za djecu od 1.-4. razreda osnovne škole
5. Socijalizacijsko - edukativne grupe za djecu od 5.-8. razreda osnovne škole
6. Tribine i parlaonice za mlade ranijeg srednjoškolskog uzrasta
7. Specifične kreativne radionice za strukturiranje slobodnog vremena djece i mladeži za djecu predškolske dobi, osnovnoškolce i srednjoškolce
8. Aktivnosti individualnog i grupnog načina rada za djecu s posebnim potrebama - teškoće u čitanju, pisanju, učenju, poremećaji pažnje i koncentracije, psihosomatske tegobe, strahovi itd.

Edukacija stručnjaka iz područja mentalnog zdravlja

U suradnji s Društvom za psihološku pomoć 1997. god. započela je serija seminara za stručne suradnike (pedagoge, psihologe, defektologe, socijalne radnike) koji rade u ustanovama na području Grada Velike Gorice (vrtići, škole, Centar za socijalnu skrb, Crveni križ, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja, Centar za odgoj i obrazovanje djece i mladeži). Do sada su održani seminari na teme:

- Križne intervencije
- Ojačavanje strategija suočavanja s gubitkom i podrška u tugovanju
- Prevencija profesionalnog stresa i sagorijevanja
- Djelotvorni načini komuniciranja s učenicima, roditeljima i međusobno - Osnovna načela savjetodavnog rada

Voditelji seminara su istaknuti stručnjaci s područja primjenjene psihologije, posebno školske i kliničke, te sveučilišni profesori, suradnici Društva za psihološku pomoć. Evaluacija održanih seminara pokazuje vrlo visok stupanj uspješnosti i zadovoljstva kod polaznika (25-30 polaznika) i načinom rada (kratka predavanja i rad u radionica-ma uz osobni angažman svakog polaznika) i usvajanjem novih znanja koja pridonose djelotvornom psihosocijalnom radu s djecom i mladima.

5. Zdravstvo

Crveni križ organizira akcije koje podržavaju borbu protiv rizičnih ponašanja: **Program "Ulične košarice"** - svake godine uređuje se jedno gradsko igralište za uličnu košarku. Program vodi trener, igra se tijekom ljetnih mjeseci, a akcija završava natjecanjem i podjelom nagrada. Uredeno igralište djeca i mladi koriste tijekom cijele godine.

Telefon za psihološku pomoć "Nisi sam" - u suradnji s Tel. za psih. pomoć iz Zagreba. **Humanitarno-zdravstvena aktivnost** - promiče odgoj za primjereno ponašanje, otvorenu komunikaciju, opće dobro i prihvaćanje različitosti.

Dom zdravlja - Centar za zaštitu mentalnog zdravlja - Stručni tim Centra (psihijatar, psiholog, socijalni radnik) djeluju pri Domu zdravlja i provode tretman s djecom i mladima, a u suradnji s vrtićima, školama i Centrom za socijalnu skrb.

6. Prosvjeta

Na području Grada Velike Gorice sedam je osnovnih i četiri srednje škole.

Iako je djelatnost prosvjete u nadležnosti Ministarstva prosvjete i športa, iz proračuna Grada Velike Gorice sufinanciraju se određene potrebe u školstvu koje predstavljaju nadgradnju u školskom odgojno-obrazovnom procesu. To su (osim prehrane za učenike) **izborna nastava** - izborni programi namijenjeni su učenicima s ciljem afirmiranja njihove osobnosti, kreativnosti, **škola u prirodi**, **natjecanja**, **školski klubovi i oprema**.

Svi stručni suradnici iz škola polaze **stručno usavršavanje**. U srednjim školama Velike Gorice stručni suradnici organiziraju radionice i predavanja za mlade i njihove roditelje, a u Srednjoj strukovnoj školi djeluje i **Klub mladih** koji radi prema programu **"Kako umjesto ovisnosti izabrati kvalitetan život"**.

Škola, u kojoj dijete provodi najveći dio svog vremena (izvan obitelji), igra jednu od najznačajnijih uloga u otkrivanju, ranom djelovanju i prevenciji devijantnih ponašanja. Stoga je veliki značaj u koordinaciji provedbe ovih programa na razini županija. Mišljenja smo da se kroz gotove sve nastavne predmete može ugraditi dio koji će imati odgojni aspekt. Stoga vjerujemo u izgradnju školskog sustava koji će se približiti djeci i mladima sukladno njihovim potrebama.

POVJERENSTVO ZA PREVENCIJU DRUŠTVENO NEPRIHVATLJIVIH PONAŠANJA DJECE I MLADEŽI

Zbog važnosti u kreiranju i provedbi programa prevencije, Upravni odjel za društvene dje-

latnosti pokrenuo je inicijativu za osnivanjem Povjerenstva za prevenciju društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladeži koje će odabrati primjerene programe za djecu i mlade, pratiti provedbu tih programa te koordinirati djelovanje svih sudionika. Povjerenstvo objavljuje Poziv za predlaganje programa prevencije te odabire one programe koji zadovoljavaju potrebe i uklapaju se u mogućnosti Grada Velike Gorice. Članovi Povjerenstva su stručnjaci koji se bave problematikom odgoja, naobrazbe, socijalne i zdravstvene zaštite djece i mladeži i to na područjima prosvjete, socijalne skrbi, zdravstva i informiranja.

ZAKLJUČAK

Program prevencije društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladeži na području Grada Velike Gorice je program nastao na temelju potreba koje iskazuju djeca, mladi, roditelji i velik broj onih koji rade s djecom i mladima. Kao odjel koji se bavi različitim područjima društvenih djelatnosti upoznati smo s većinom kulturnih, sportskih i drugih sadržaja koji se provode na području Grada Velike Gorice. Također su nam poznate potrebe iz socijalne skrbi i zdravstva, prosvjete i drugih djelatnosti koje su financirane iz državnog proračuna.

S ustanovama i udrugama na našem području surađujemo jer je razumljivo da su stanovnici jednog područja upućeni jedni na druge. Tako je razumljivo da i djeca i mladi u Velikoj Gorici imaju određene potrebe koje upravo proizlaze iz činjenice da su okupljeni na jednom lokalitetu koji ima svoje specifične karakteristike.

Blizina i upućenost na Grad Zagreb činjenica je koja predstavlja prednost, ali i nedostatke kada se radi o djeci i mladima. S oko 60.000 stanovnika, Grad Velika Gorica pripada skupini većih gradova u Hrvatskoj, međutim svjesni smo da je velik dio stanovništva našeg područja orijentiran prema sadržajima koje pruža Grad Zagreb, pa tako i djeca i mladi. Međutim, prednost je Velike Gorice u činjenici da je mnogo lakše koordinirati društvene djelatnosti na našem području, povezivati jedne s drugima, a posebno kada je riječ o prevenciji društveno neprihvatljivih ponašanja.

Imajući u vidu saznanja o povećanju kriminaliteta među mladima i problemu zlouporabe droga kod sve mlade populacije, svjesni smo odgovor-

nosti koja stoji pred svima nama. Roditelji često prebacuju odgovornost za probleme na školu koja je nedovoljno organizirana, škola poručuje da problemi započinju u obitelji, svi zajedno ljuti su na policiju, pravosude i zajednicu u cjelini koja tolerira radno vrijeme kafića i disco klubova, točenje i kupovinu alkohola maloljetnicima, policija upozorava na porast kriminala i sve veću ponudu narkotika, te na potrebu da škola i roditelji poduzmu nešto da bi zaštitili djecu. U pozadini prebacivanja odgovornosti nalazi se nemoć zbog neuspješne borbe protiv svih negativnih utjecaja. Sve navedeno je dio realiteta u kojem živimo, a da bi mogli zaštititi još nekontaminiranu populaciju djece i mladeži i rano djelovati tamo gdje je to još moguće, neophodna je suradnja svih koji su suočeni s ovim problemom.

Mišljenja smo da je koordinacija između pojedinih sustava neprimjereno organizirana. Razlog ovakvog mišljenja je u činjenici da naš odjel, pa tako i Grad Velika Gorica kao jedinica lokalne samouprave ne dobiva dovoljno informacija o aktivnostima i sadržajima koji su inicirani iz pojedinih Ministarstava nadležnih za pitanja i problematiku prevencije ovisnosti i svih drugih oblika društveno neprihvatljivih ponašanja. Suradnja s Gradskim poglavarstvima trebala bi biti temelj izgradnje sveobuhvatnog programa za jednu lokalnu zajednicu.

Naši programi su odraz potreba ovog područja, a dosadašnja financijska podrška određenih projekata dokazuje da smo spremni dati svoj doprinos rješavanju ovog osjetljivog problema. Program otvaranja Centra za djecu, mlade i obitelj predstavlja jednu suvremenu ideju koja se ne može provesti bez podrške lokalne zajednice.

U izvještaju Društva za psihološku pomoć čiji su suradnici vodili ljetni program u Velikoj Gorici navodi se izjava jednog učenika: "Svidjelo mi se sve - čak i škola". Školama ovakve izjave mogu poslužiti kao značajne poruke, a nama dokazuju da je moguće provoditi kvalitetne programe, čak i ako nam se čini da nemamo zadovoljene sve potrebne uvjete.

Unatoč svim problemima koji su potakli aktivnosti prevencije, ohrabruje entuzijazam, trud, znanje i predanost većine onih koji rade s djecom i mladeži. Ove osobine predstavljaju čvrst oslonac svakog programa, pa tako i ovog našeg.

THE ROLE OF THE TOWNSHIP AS THE UNIT OF LOCAL SELF-GOVERNMENT IN PREVENTION OF SOCIALLY UNACCEPTABLE BEHAVIOUR OF CHILDREN AND YOUNG PEOPLE

Summary

The increased incidence of deviant behaviour among children and young people and the consequences caused by this fact impose on all social factors an obligation to cooperate actively and in an organized way on prevention of socially unacceptable behaviour. Since the township, as the unit of local self-government, can make a considerable contribution to the support of children, young people and families whose development is being threatened by some form of psychological needs, the municipality of Velika Gorica has taken an active part in activities related to this problem. The administrative department for social activities enables and helps the coordination of various programs, since the scope of its competence includes pre-school education, schools, sports, cultural activities, health service, welfare and communication - the fields of activities which are most important for a successful organization of such prevention program in any community. This paper presents the program of Velika Gorica as the model of a local community program with active participation of the community, both, financially and organizationally in preventional activities aimed to lower the incidence of socially unacceptable behaviour in its administrative area. Prevention of socially unacceptable behaviour, opening of the Center for Children, Young People and Families and continual education of professional collaborators represent the foundation of this program, which can be realized only through the cooperation of all relevant institutions, associations and experts, as well as all competent departments of municipal government and state administration.